

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

10. ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

10.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ดำเนินการนำนโยบายการส่งเสริมพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน มาสู่การปฏิบัติ ให้ครู 1 คน เป็นที่ปรึกษางานอาชีพ 1 อาชีพและนักเรียน 1 คน 1 อาชีพ โดยโรงเรียนได้กำหนดไว้ในกลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการจัดการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ทั้งเป็นกิจกรรมในหลักสูตร บูรณาการการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมอาชีพอิสระ และฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสามารถและความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียน โดยในปีการศึกษา 2567 ได้มีครูและนักเรียนขอจัดตั้งกลุ่มอาชีพ จำนวน 31 กลุ่ม มีเงินทุนดำเนินงานที่เกิดการร่วมลงทุนระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนจำนวน 402,650 บาท (สี่แสนสองพันหกร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

10.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

1) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

1. การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 การพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรายได้ระหว่างเรียน และเป็นการฝึกทักษะทางอาชีพ ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์เตรียมการณั้ไว้ ให้สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 ด้านที่ 3 “มีงานทำ มีอาชีพ” ซึ่งสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 184 โรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn) ทุกโรงเรียน ดังนี้

- จัดทำโครงการตลาดนัดพอเพียง เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินกิจกรรมให้นักเรียนนำสินค้าภายในครัวเรือน พืชผักสวนครัว รั้วกินได้ ที่ครอบครัวมีในครัวเรือนมาจำหน่าย หารายได้ เพื่อฝึกการรู้จักการหารายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัว ผู้ปกครอง

- มีโครงการฝึกวิชาชีพร่วมกับศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดยโสธร เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้เรียนต่อ เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพที่ตนสนใจและถนัด เพื่อฝึกวิชาเพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงตน และครอบครัว

- สถานศึกษาในสังกัด มีการจัดทำโครงการเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn) โดยอาจจะหางบประมาณสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบ มีจำนวน 2 โรงเรียน คือ

1) โรงเรียนบ้านสงเปือย ที่ชนะเลิศการคัดเลือกบริษัทสร้างการดี จากโครงการโรงเรียนสุจริตในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปข้าวฮางอก

2) โรงเรียนบ้านหนองเป่ามีการจัดทำฐานการ

เรียนรู้ฐานการเรียนรู้ที่เหตุการณ์ที่บ้านงานจักสาน บนพื้นฐานความพอเพียง กิจกรรม : โคมไฟสวยด้วยมือเรา
ดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาค
บังคับ (ชั้น ม.3) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะ
ด้านอาชีพหลังจบการศึกษาภาคบังคับก่อนที่นักเรียนกลุ่มนี้จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจะช่วยให้เป็นการเข้าสู่
ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ”

- ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมสู่ผู้เรียนเพื่อการมีงานทำตามแนว
ทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ให้มีความรู้และ
ทักษะในการประยุกต์การจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรมสู่ผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ ตามแนวทางการจัดการศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และ
พัฒนาตนเองตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มตามศักยภาพ มีความสุขกับการเรียนรู้ และมีสมรรถนะ
ตรงความต้องการของตลาดแรงงานตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ เมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำ ส่งเสริมและพัฒนา
ความเป็นนวัตกรรมสู่ผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ ตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

- พัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ และ
สร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดของนักเรียน รวมทั้งพัฒนาสื่อ
เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ มีการจัดการศึกษาการส่งเสริมและพัฒนา
ทักษะอาชีพนักสู่การปฏิบัติจริงมีขั้นตอน ดังนี้

(1) จัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักสูตรในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม
กิจกรรมชุมนุม และกลุ่มอาชีพที่สนใจ โดยมีการขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

(2) ทุกกลุ่มอาชีพ เปิดสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร แลพทำบัญชีรายการรับ-จ่าย

(3) กิจกรรมการฝึกทักษะอาชีพ เช่น นักเรียนฝึกทักษะปฏิบัติงานอาชีพการทำขนม
กะหรี่ปั๊บ นักเรียนร่วมเป็นวิทยากรในการทำขนมกะหรี่ปั๊บให้กับหน่วยงานภายนอก และจัดนิทรรศการงาน
อาชีพ

2) การแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้
ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

- สถานศึกษา มีการจัดหาเครือข่าย หาแหล่งจำหน่าย หรือจัดจำหน่าย ในหลายทาง/หลาย
รูปแบบ จัดจำหน่ายที่ศูนย์ OTOP ประจำหมู่บ้าน /สถานศึกษา / ทาง Online ทางเฟซบุ๊ก ทาง Line ทางเพจ
จากการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียงของหมู่บ้าน และสถานที่วางจำหน่ายสินค้า ได้แก่

1. สหกรณ์ของโรงเรียน
2. ร้านค้าในชุมชน
3. ออกบูทร้านโครงการอำเภอเคลื่อนที่
4. ตลาดสีเขียว

5. ส่งชื่อช่องทางออนไลน์ได้ที่เพจของทางโรงเรียน “โรงเรียนบ้านสงเปือย อ.คำเขื่อนแก้ว จ. ยโสธร” <https://www.facebook.com/Bansongpuaischool>

ได้มีการขับเคลื่อน สนับสนุน การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้เป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์จังหวัดศรีสะเกษ “โครงการเพิ่มทักษะด้าน อาชีพ จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อรับข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงานว่าง ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้อง แล้วนำไปเผยแพร่หรือแชร์ให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้ตั้งกลุ่มไลน์และเป็นผู้ดูแลกลุ่มไลน์ “งานส่งเสริมฯ สพม.28” เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงานว่าง ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้อง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อน ขยายผลลงสู่กลุ่มเป้าหมายต่อไป

10.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. ไม่มีงบประมาณสนับสนุน	- จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุน จากท้องถิ่น หรือเอกชน - ดำเนินกิจกรรม ในช่วงแรกด้วย งบประมาณที่น้อยก่อน เพื่อสะสม เงินทุนสะสม ให้มาก ๆ	- มีการฝึกพัฒนาการเรียนรู้ให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้าน อาชีพ
2. ขาดวัสดุ/ครุภัณฑ์ในการ ดำเนินงาน	- จัดหางบประมาณในการจัดซื้อ	- มีวัสดุ/ครุภัณฑ์ในการ ดำเนินงาน
3. ระบบสาธารณูปโภคไม่ เอื้ออำนวย	- ทำระบบน้ำเพื่อการเกษตร	- มีผลผลิตออกจำหน่าย สม่าเสมอ

10.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร รวมทั้ง นักเรียน / ผู้ปกครองนักเรียน ทุกคน เกิดความภาคภูมิใจ ในสถานศึกษาของตนเอง ที่มีผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP ของสถานศึกษา ที่เป็นการ สร้างรายได้ระหว่างเรียน และก่อให้เกิดการเรียนรู้ฝึกประสบการณ์ทางด้านอาชีพให้นักเรียน และยังเป็น การช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

1) ผู้เรียนทั้งหมด จำนวน 16,766 คน ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน จำนวน 13,689 คน คิดเป็นร้อยละ 81.65

- การเสริมสร้างทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน หมายถึง การพัฒนาความรู้ความสามารถ ของผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ/ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ/การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ/การมีรายได้ระหว่าง เรียนของนักเรียน โดยอาจจะเป็นการทำงานระหว่างเรียนหรือใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียน หรือช่วงวันหยุด ใน การทำงาน และได้รับค่าตอบแทนเป็นรายได้

- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะในการวางแผนและการจัดการการเงิน ภายใต้บริบททางการเงินของแต่ละบุคคลตามความเหมาะสม (เฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ)

2) ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรม

1. สพป. มีการฝึกทักษะอาชีพโดยความร่วมมือกับสถาบันพัฒนา ในการฝึกทักษะของนักเรียน ชั้น ม.3

2. สพป.ยโสธร เขต 2 มีการส่งเสริมสหกรณ์โรงเรียน โดยโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนได้นำผลผลิตจากโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรหรือด้านต่างๆ นำมาจำหน่ายในกิจกรรมแบบสหกรณ์โรงเรียน หรือจากการฝึกทักษะในด้านอื่นๆ ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดรายได้ระหว่างเรียน สพป.ยโสธร เขต 2 มีศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงคือ โรงเรียนบ้านกุดแดง

3) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 ประกอบด้วยประเด็นองค์ความรู้ที่ประกอบเป็นสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่นจังหวัดยโสธร สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นที่ควรเรียนรู้ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

สาระที่ 2 การผลิตและการตลาด

สาระที่ 3 การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

สาระที่ 4 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาระที่ 5 เศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น

สาระที่ 6 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาระที่ 7 ศาสนา สังคม ศิลปวัฒนธรรม และ ประเพณี

สาระที่ 8 เกษตรวิถีธรรมชาติ

สาระที่ 9 ทักษะในการดำรงชีวิตในสังคม

สาระที่ 10 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

10.5 ข้อเสนอแนะ

1. งบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณทั้งสองทาง สพฐ. อาชีวศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา

2. บุคลากร จัดสรรบุคลากรให้สถานศึกษาเพิ่มขึ้นให้ตรงกับสาขาวิชาที่ต้องการ

3. วัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนเครื่องมือและสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ

4. กฎหมายระเบียบต่าง ๆ ควรกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้ชัดเจนเพื่อนำสู่การปฏิบัติที่ีระยะยาว เช่น การทำ MOU ร่วมกับอาชีวศึกษา

5. จัดกิจกรรม ยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติให้กับครูและนักเรียนที่มีความสามารถด้านทักษะอาชีพ ในเวทีระดับเขต ระดับ ระดับชาติ อย่างหลากหลายเวที เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้นักเรียนมีแรงผลักดัน แรงจูงใจในการเรียนด้านอาชีพ และส่งเสริมให้มีพลังใจในการพัฒนาให้มีคุณภาพสูงยิ่งๆ ขึ้นไป

6. โรงเรียนจัดกิจกรรมอาชีพให้นักเรียนมากขึ้นตรงตามความถนัดความสนใจของนักเรียน และจัดกิจกรรมอาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

7. ควรวางแผนการจัดกิจกรรมงานอาชีพให้สอดคล้องสืบเนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชา เพื่อความสะดวกในการนิเทศติดตาม

8. ควรออกแบบกิจกรรมให้ชัดเจนโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

10.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี

1. การดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนบ้านกุดแห่ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ในการดำเนินโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก โดยการดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นสู่การฝึกอาชีพ/การมีงานทำ เสริมรายได้ระหว่างเรียน